

2024. január 15. - Remete Szent Pál

Élettörténete olvasható 2023. január 15-én.

2023. január 17. – Szent Antal apát

Élettörténete olvasható 2023. január 17-én.

2023. január 18. - Árpádházi Szent Margit szűz

Szent Margit az Árpádok királyi törzsének legszebb hajtása és a középkori magyar aszkézis legtökéletesebb kiteljesedése. Rövid élete a legszebb erények példája: szenvedélyes Krisztus-szeretés, lemondás, önmegtágadás, alázatosság, áldozatkészség és odaadás.

A magyar történelem legszomorúbb napjaiban, a tatárjárás idején született. Apja, IV. Béla király mindjárt a szerencsétlen kimenetelű mohi ütközet után családját a lehető leggyorsabban délre, Horvátországba, illetve Dalmáciába küldte. Mária királyné a parancsnak megfelelően először Spalatóban, majd a meredek fekvésű klisszai várban húzta meg magát. Itt tartózkodásában fogadást tett, hogy ha Isten megkönyörül a szerencsétlen országon, születendő gyermekét egészen az ő szolgálatára szenteli. A várva-várt királyi gyermek 1242. január 27-én látta meg Isten szép világát és a keresztségben a 3. század bátor vértanújának, Szűz Szent Margitnak (július 20.) nevét kapta. Mária királyné fogadásához híven kedves gyermekét már hároméves korában a veszprémi domonkosrendű apácák kolostorába adta nevelés céljából. Vallásos génusza a kolostor áhítatos csendjében bámulatos gyorsasággal bontakozott ki. Mikor társnőitől megtudta, hogy a kereszt az Isteni Üdvözítő keserves kínszenvedésének emlékjele és eszköze, olyan mély részvét fogta el szívét, hogy a fájdalomtól hangosan felzokogott. Ettől kezdve élete fogytáig mindig bensőséges szeretettel viseltetett a szenvedő Krisztus iránt és megpróbáltatásai közepette mindig az ő szenvedésére való emlékezésből igyekezett erőt meríteni. Korán jelentkezett alázatossága is. Társnőitől semmiben sem akart különbözni és szinte szégyellte királyi származását. Ha hébe-korba társainál jobb minőségű ruhát kényszerült magára öltetni, mindjárt a konyhára sietett, hogy ott a kormos fazekak mosogatásával és a felszálló porral megfeketítse köntösét. Ugyancsak a veszprémi évek alatt kezdte a cilícium (durva szövetből készült ing, szögekkel kivert **öv** vagy lánc) viselést is. Mikor ugyanis látta, hogy a buzgóbb apácák vezeklő övvel sanyargatják testüket,

azonnal megkérte nevelőjét, Olimpiadiszt asszonyt, hogy neki is szerezzen cilíciumot. Még Veszprémben jól megtanult latinul és alaposan elsajátította családjának történetét. Általában szívesen időzött szent elődeinek emlékénel, gyakran maga elé idézte Szent István, Imre, László és Erzsébet megdicsőült alakját, hogy újabb és újabb ösztönzést merítsen példájuk követésére. Mivel szüleitől tudta, hogy ő tulajdonképpen áldozat vétkes nemzetéért, sokat imádkozott népéért, hazájáért. Margit tehát a tökéletességnek már magas fokán járt, mikor tízéves korában Veszprémből az újonnan épült Nyulak-szigeti (ma Margit-sziget) Boldogasszony-kolostorba vitték át. Egyrészt azért, hogy Budán lakó szüleihez közelebb legyen, másrészt pedig azért, hogy az új klostrom méltóbb kerete legyen szerzetesi életének. Mert a tízéves lánykának ekkor már nem volt hőbb vágya, mint hogy egész életére tagja lehessen a rendnek, melynek öltönyét ötéves korától fogva rendszeresen viselte. Állhatatos sürgetésére Boldog Umberto, a magyarországi dominikánus provincia akkori főnöke 1254-ben csakugyan ráadta az apáca fátylat és letetette vele az egyszerű fogadalmakat. Ettől kezdve Margit még nagyobb buzgalommal igyekezett eleget tenni szerzetesi kötelességeinek.

Az imádsággal nem tudott betelni, még éjszaka is ott térdelt szegényes ágya előtt és gyakran csak kakasszókor tért nyugovóra. Mialatt imádkozott, annyira beleélte magát az Úr Krisztus szenvedésébe, hogy fátyla egészen átnedvesedett a sok sírástól. Különösen nagybőjtben egészen átadta magát a kínszenvedés gondolatának. Feketevasárnaptól nagyszombatig mindennap felolvastatta magának a passió történetét, nagypénteken pedig se nem evett, se nem ivott, se nem beszélt, hanem az egész napot imádságban töltötte. Amikor a pap istentisztelet közben felmutatta a szent keresztet, ő nagy siralommal a földre vetette magát és olyan hangosan zokogott, hogy zokogása még a külső templomban is hallható volt. A szenvedő Krisztus iránt érzett mélységes részvétből maga is szenvedni kívánt. Ezért különös kedve telt a cilícium viselésben. Közönséges napokon lószőrből és gyapjúból készült vezeklőinget öltött; nevezetesebb alkalmakkor azonban, így karácsonykor, nagypénteken, a Boldogságos Szűz és az apostolok ünnepeinek vigíliáin, adventben és nagybőjtben ló- és tehénfarkból szőtt inggel gyötörte magát. Sőt a vezeklőing alatt még vasövet is hordott. Ezenfelül gyakran és olyan keményen ostorozta magát, hogy gyenge testéből csakúgy patakzott a vér. És ha saját karja erőtlensége miatt nem tudta elvégezni az ostorozást, társnőit kérte meg, hogy a sündisznóörből készült ostorral sanyargassák tagjait. De a kínszenvedés misztériumába való mélységes beletemetkezése egy pillanatra sem tette komorrá vagy emberkerülővé. Ellenkezőleg, társnői iránt maga volt a megtestésült figyelem. Maga ugyan keveset beszélt, de mások enyvelését szívesen hallgatta és hálás mosollyal viszonzta. Általában nem a szó, hanem a munka embere volt. Nem volt az az alacsony szolgáló munka, melyet ő örömmel ne végzett volna. Celláját maga söpörte, súrolta és mindig kész volt segíteni a szolgálóknak a folyosók, lépcsők és főleg a templom tisztán tartásában. Ugyanígy a konyhai munkából is kivette a részét: főzött, mosogatott, kemény téli hidegben halat tisztított. Általában semminemű klostromi szolgálat alól nem akarta kivonni magát és semmi kivételezést nem tűrt. Sokszor valósággal sírt, ha királylánynak mondták és étel, ital vagy ruházat tekintetében valami kedvezést akartak neki nyújtani. Sőt minden tekintetben a legutolsó kívánt lenni. Fekvőhelyként

egy vékony gyékényt, egy hitvány szalmazsákot és egy kis párnát használt. Legtöbbször azonban beérte a puszta gyékénnyel. Ruhának is mindig a leghitványabb darabokat választotta, és amikor egy alkalommal főnöknője származására való hivatkozással jobb minőségű öltönyt akart ráerőszakolni, ő ezzel hárította el magától a nem kívánt megkülönböztetést: „Kérlek, szerető anyám, a Jézusnak szerelmére, hagyd, hogy én így tegyek”. Valamennyi kolostori szolgálat közül legjobban kedvelte a betegek ápolását. A betegek körül semmiféle szolgálattól nem húzódozott, megmosta fejüket és lábukat, rendbe hozta ágyukat. Minél tehetetlenebb volt valamely beteg, annál nagyobb örömmel foglalkozott vele. Gyenge karjaival kiemelte ágyából, megmosta, tiszta ruhát adott rája, tisztába hozta ágyát és közben nem fáradt bele a vigasztaló igékbe.

Tizenharmadik évében járt, mikor az Úr akaratából váratlanul súlyos kísértés nehezedett rá. Testi-lelki szépségével ugyanis magára vonta több fejedelem figyelmét. Először Anjou Károly, IX. Szent Lajos francia király öccse, majd egy ismeretlen nevű lengyel főúr kísérelte meg kezének elnyerését. Mindkettőnél veszedelmesebb volt Ottokár cseh király próbálkozása. A nagyravágyó fejedelmet ugyanis annyira elbűvölte a jámbor szűz szépsége, hogy első látásra késznek ígérkezett magát, országát és minden tehetségét Béla király akarata és szerzése alá adni, csakhogy Margitot feleségül vehesse. Bélának igen tetszett ez ajánlat. Akkoriban ugyanis sok baja volt a csehekkel és így joggal remélhette, hogy a fejedelmi frigy tartós békét teremt a két ország között. Mindenképpen azon igyekezett, hogy lányát rábírja az előnyös ajánlat elfogadására. Mária királyné szintén latba vetette minden befolyását. Margit azonban állhatatos maradt. Szülei tekintéllyel próbálkoztak, majd Béla király megkérte Marcell atyát, a domonkosrend akkori tartományfőnökét, hogy igyekezzen befolyásolni leányát. Margit azonban hajthatatlan maradt. Anyjának a leghatározottabban kijelentette: „Azt akarom, hogy minek előtte engemet házasságra adnátok, annak előtte az én testemet elmetéljétek foltonkint, hogysen megszegjem hitemet, melyet Krisztusnak fogadtam; és annak előtte inkább szenvedek minden átkot, hogysen az én fogadásomat megszegjem”. Ez végre hatott. Szülei nem erőszakolták tovább a dolgot. Sőt azt is megengedték, hogy Margit ünnepélyes fogadalommal örökre elkötelezze magát a szerzetesi állapotra. Az ünnepélyes fogadalomtétel az esztergomi érsek, a váci és nyitrai püspök, továbbá Marcell atya és nagyszámú gyülekezet jelenlétében országra szóló ünnepség keretében ment végbe (1261). Ettől az időtől kezdve Margit minden külső háborítás nélkül élhetett hivatásának és megszokott samaritánus munkájának.

Gyenge szervezete egyre kevésbé bírta a munkát és a kemény önsanyargatást. Élete utolsó szakaszában csaknem állandóan betegeskedett. De még a betegségnél is több szenvedést okozott neki az ország szomorú helyzete, főleg apjának és bátyjának, V. István ifjabb királynak évekig tartó fegyveres villongása. Éppen így fáj neki az egyház szorongatott állapota. Mivel engesztelő áldozatnak érezte magát, minél jobban tombolt körülötte a bűn és az erőszak, annál keményebben sanyargatta magát. Margitban a lélek még erős volt, de az elgyötört test már nem igen bírta. Családjának szomorú eseményei: öccsének, Béla hercegnek, apjának és anyjának tragikus hamarsággal bekövetkezett halála is erősen hatottak reá. 1271 elején súlyos lázba esett, mely tizenkétnapi szenvedés után kioltotta életét. (Január 18.) Holttestét Fülöp

esztergomi érsek ott a helyszínen temette el, de sírját még utána tizenkét napig nyitva hagyta. Mivel sírjánál mindjárt a temetés után számos nyilvánvaló csoda történt, bátyja, V. István király már 1271. június 13-án Margit szentté nyilvánítását kérte X. Gergely pápától. A vizsgálat meg is indult, de aztán abbamaradt. V. Ince 1276-ban újabb vizsgálatot rendelt el. Ez alkalommal a pápai biztosok a helyszínén eszközölték a szükséges tanúkihallgatásokat és vallomásokról terjedelmes jegyzőkönyvet terjesztettek Rómába. De a szentté avatás — ismeretlen okból — ezúttal is elmaradt. Nem vezetett eredményre Károly Róbert, Mátyás király és III. Ferdinánd ez irányú sürgetése sem. A magyar nép halála percétől kezdve szentként tisztelte. Sírja századokon keresztül a leglátogatottabb kegyhelyeink közé tartozott. Hősi erényekben ragyogó alakja egyre mélyebben vésődött be népünk lelkébe.

2023. január 20. – Boldog Özséb áldozópap

A Magyar Egyház egén ősidőktől fogva csillagként tündökölt. Eredetéről csak annyit tudunk, hogy Esztergomban nemes szülőktől származott. Áhítatoskodásban és tanulásban eltöltött gyermekkorának és ifjúságának legszembevetőbb vonása volt a magány szeretete. A pajkos társaságot és lármás mulatozást kerülte. Akkor érezte jól magát, ha félrevonulva elmerülhetett tanulmányaiban. Az erényes és munkás élet példaképeként állt kortársai előtt. Isten kegyes hívása a papi pályára szólította. Az esztergomi egyházmegye papjai közé lépett és később kanonok lett. Három papi erény ékesítette lelkét: a tudományszeretet, áhítat és könyörület. Ismereteit folytonos olvasással és tanulással gyarapította, másrészt pedig az Isten igéjének buzgó hirdetésével terjesztette azt a hívő tudást, melyet ő annyira becsült. Lelki ismeretét igyekezett minden bűntől megőrizni és gyakori gyónással megtisztítani. A zsolozsma végzésénél és a szentmise bemutatásakor olyan átszellemült meleg áhítat ömlött el egész külsején, hogy aki csak látta, áhítatra és Isten szeretetére gerjedt. A szegényeket jó szóval és bőkezű alamizsnával segítette. A szomorúakat résztvevő gyengédséggel vigasztalta, mert az Úr Jézustól eltanulta a nagy tudományt, miképpen kell megkönnyíteni a lelkileg fáradtakat. Háza az alamizsnára, tanácsra és vigasztalásra szoruló szegény embereknek menedékhelye volt.

A helyi káptalani iskolában tanult. A hagyomány komoly, jóságos, visszahúzódásra hajlamos papként emlékezik róla. Hamarosan tagjai sorába iktatta az esztergomi főkáptalan: kanonok lett. Szabad idejében könyveket írt, ezeknek azonban még a címe sem maradt fenn.

Élénk kapcsolatban állt a környék remeteivel, akik bejártak a városba vesszőből font kosaraikat élelemre cserélni. Özséb többször meglátogatta őket, és maga is megkívánta a remetei életet, ekkor azonban még Bánca István, az esztergomi érsek nem adta beleegyezését.

A tatárjárás idején megostromolták Esztergomot, de a fellegvárat nem tudták bevenni. A rengeteg sebesült miatt egy ideig még nagyobb szükség volt Özsébre, végül 1246-ban megkapta Bánca jóváhagyását. Ekkor lemondott kanonoki méltóságáról, javait

szétosztotta a rászorulóknak között, és két (más forrás szerint hat) társával a Pilisszántó közelében lévő sziklás rengetegbe vonult, a mai Keszölc határában lévő Hármasharangba, ahol remeteként élt.

A barlang elé egy nagy fakeresztet állított. Egy alkalommal a kereszt előtt imádkozva csodálatos látomásban részesült: az erdő mélyén sok apró lángot pillantott meg. A lángocskák egymás felé tartottak, és végül a kereszt előtt tüzes fénynyalábbá olvadtak össze. A keresztől pedig hangot hallott: „Özséb, gyűjtsd össze a remeteket egy szeretet-közösségbe!”

A látomásnak engedelmességgel, 1250-ben a barlang mellett megépítették monostorukat és a hozzá tartozó templomot. Ez a laza remetei közösség az országban szép számmal lévő és meglehetősen régóta működő remetekhez képest jó helyzetbe került, ugyanis Özséb személyében volt papjuk, aki az egyházjogban jártas, tanult ember volt.

Özséb ezután sorra járta az országban a nagyobb remeteségeket. Először a Pécs melletti Szent Jakab-hegyi remetekhez ment, akik már 1225-től közös életet éltek. A legenda szerint Bertalan pécsi püspök által készített szabályzatuk volt. A két monostor ekkor egyesült, amelynek tagjai őt választották meg első tartományfőnökükké. Közösségük égi patrónusává Remete Szent Pált tették meg, és magukat „Első Remete Szent Pál testvéreinek” nevezték. Mivel az első monostor a Szent Kereszt tiszteletére épült, sokáig a „Szent Kereszt testvéreinek” is hívták őket. E két kolostorhoz az idők folyamán egyre több és több kolostor csatlakozott, amelyek a Bertalan-féle szabályzat, majd később az egyes egyházmegyék püspökeinek regulái szerint éltek.

Az 1256-os esztergomi zsinaton Özséb már, mint Első Remete Szent Pál rendjének provinciálisa írta alá nevét. 1262-ben néhány társával Rómába ment, hogy a Szentszék jóváhagyását és megerősítését megszerezze a rendalapításhoz. Itt sikerült megszereznie Aquinói Szent Tamás pártfogását IV. Orbán pápa előtt. A pápa nem hagyta jóvá az új rendet, mert nem látta biztosítottnak a szükséges anyagi feltételeket, ezért Pál veszprémi püspököt bízta meg a szerzetesrend kolostorainak megvizsgálásával. Pál ezt elvégezve, a pápa felhatalmazása alapján a rend működését jóváhagyta I. Remete Szent Pál Rendje néven. Boldog Özséb húsz évig viselte a rendfőnöki tiszteletet.

Midőn az Úristen súlyos betegséggel figyelmeztette a halál közelségére, a szentségek felvételével erősítette meg magát az örökkévalóságba vezető nagy útra. Halálos ágyán szerzetes testvéreit a szabályok pontos megtartására, testvéri szeretetre és jó példaadásra buzdította. Jézus és Mária szent nevével ajkán, nyugodt arccal, égre néző tekintettel halt meg 1270-ben január 20-án. Az általa alapított Szent Kereszt monostorban halt meg, súlyos betegség után. A templom sírboltjában temették el.

Boldog Özséb rendjének címerállata – a névadó Remete Szent Pál példájára – a holló, amint a rend nagy patrónusának, Mátyás királynak is. Boldog Özséb a pilisi hegyek szent remeteje. Az ő élete és szelleme adja a Pilisnek azt a varázst, minővel Szent Antal, Remete Szent Pál és Szent Makárius Egyiptom hegyeit és pusztáit töltötték meg. A magyar katolikusoknak a Pilis szent hegy.

Még két Szentet ünnepel az Egyház a jelenlegi ünnepi rend szerint ezen a napon.

Szent Fábián pápa és vértanú: élettörténete olvasható 2023. január 22-én.

Szent Sebestyén vértanú: élettörténete olvasható: 2023. január 22-én.

2024. január 21. – Szent Ágnes szűz, vértanú

Élettörténete olvasható: 2023. január 21-én.

2024. január 22. - Boldog Batthyányi Strattmann László hitvalló és Szent Vince diakónus és vértanú

Szent Vince diakónus és vértanú

Vince a korai keresztény idők szentje.

A legendás Passio S. Vincentii levitae (Szent Vince diakónus kínszenvedése) szerint Vince a spanyolországi Huescából származott. Szent Valerius, Zaragoza püspöke oktatta a szent és a profán tudományokban. Miután diakónussá szentelték, Vince, mint segítőtárs és diakónus magára vette mindazokat a tennivalókat, amelyeket püspöke öregsége és hiányos beszédképessége következtében nem tudott ellátni. Amikor Diocletianus császár alatt kitört a nagy üldözés, Valencia kegyetlen helytartója azzal akart tekintélyt szerezni magának, hogy a császári parancs végrehajtását a püspökön és diakónusán kezdi. Bilincsbe verve Zaragozából Valenciába vezették őket, és ott 304 táján mindketten elszenvedték a vértanúságot.

Az ősz püspök a bántalmazások következtében hamarosan meghalt, Vince azonban a borzalmas kínzásoknak egész sorozatát volt kénytelen elviselni. Amikor végre meghalt, a helytartó – aki túl gyorsnak találta Vince halálát és kevésnek a szenvedését, még a halotton is ki akarta tölteni bosszúját. Megtagadta tőle a temetést: kidobták testét a szántóföldre, hogy kutyák és madarak falják föl. De egy nagy holló (Isten küldte) megvédte a holtat. Végül a tetemet zsákba varrták, és kövekkel súlyozva a

tengerbe vetették. Ekkor a tenger hullámai újra meg újra a partra sodorták a szentet, míg egy keresztény meg nem találta és illően el nem temette.

A szent kultusza elsősorban a latin egyházban ősi. Így a spanyol vértanú-diakónus neve azon kevesek közé tartozik, akik bejegyzésre kerültek Polemius Silvius kalendáriumába, valamint a karthagóiba kalendáriumba is. Nem volt az egész birodalomban egyháztartomány, amely Szent Vince ünnepét meg ne ülte volna. Szent Ágoston több prédikációt mondott a szent tiszteletére, minden martirológium megemlíti, és Rómában három templom viseli a nevét.

Tisztelete főleg Franciaországban terjedt el, amihez különösen hozzájárulhatott a szent tunikájának vagy stólájának (öltözetének) a története. A zaragozai püspök I. Childebert királynak ajándékozta azt, és a király számos más ereklyével együtt 531-ben Franciaországba vitette. A király állítólag saját templomot építtetett az összes ereklyék számára, amely később a Saint-Germain-des-Prés nevet kapta. Szent Vince tunikája Franciaországban hamarosan olyan tekintélyre tett szert, hogy Tours-i Szent Márton igen tisztelt köpenyével kelt versenyre a hívek szemében. Tunikája révén lett Vince később a takácsok védőszentje, ami a chartres-i takács-céh esetében már a 13. században kimutatható.

Szent Vince azonban elsősorban ünnepének dátuma (január 22.) következtében lett népszerű, mint időmeghatározó szent, különösen a szőlősgazdák körében. Máig sok nyelven használatos még a régi paraszti mondás: „Ha megcsordul a Vince, tele lesz a pince”. Hogy a bor patrónusa lett, annak oka nagy valószínűséggel nevének népies etimológiája: Vin-Cent (százszoros bor). Franciaországon kívül a keresztény bortermelők Elzászban, Dél-Németországban és Ausztriában részesítik tiszteletben. Párizsi borkereskedő-társulások még a barokk időkben is verettek olyan pénzt, amelyen egyéb szentekkel együtt Vince is látható.

A vértanú diakónus életének eseményeiről csak a hívő hagyomány szolgál elbeszéléssel. A Legenda aurea (Aranylegenda) a maga módján tanúságot tesz Vince erős szókimondásáról.

A bírónak ezt mondta: „Te, a halál papja, csak kőből faragott isteneket tudsz imádni. Mi azonban a világosság élő Istenét imádjuk és ezzel megvalljuk az egyedül igaz és egyetlen Istent, valamint az Ő Fiát, Jézus Krisztust.”

Félelem nélkül nézett szembe Vince a kínzásokkal: „Rajta, zúdítsad csak rám minden gonoszágodat, amelyet a gonosz lélek sugall neked: Látnod kell majd, hogy Isten segítségével erősebb leszek a szenvedésben, mint te a kínzásban.”

Amikor a hosszú kínzás után a hóhér karja fáradtan lehanyatlott, így szólt hozzá a megkínzott: „Mitől lankadt el a kezed? Bíró, tévedsz! Azt véled, hogy kínoz engem, amikor összeszabdaldod tagjaimat, melyek előbb vagy utóbb úgyis elenyésznek. Él azonban bennem valami, amit nem tudsz hatalmadba keríteni, és ami kigúnyol téged, mert nem vagy képes hozzáférni!”

„Nem kívánom, hogy szenvedésemet csökkentsed, de azt el kell ismerned: alulmaradtál mindabban, amit csak velem elkövettél.”

Amikor még a természet erői is védelmezték a vértanú meggyalázásra kidobott testét, a kétségbeesett bíró fölkiáltott: „Hát még a halálban sem tudom legyőzni!?”

Ebben az értelemben mondta később Szent Ambrus Vincéről: „Megkínozták, összeszurkálták, megkorbácsolták és megégették, legyőzni mégsem tudták!”

† Mindenható, örökkévaló Isten, kérünk, leheld belénk jóságosan Szentlelkedet, hogy szívünkben égjen az az erős szeretet, amellyel Szent Vince vértanú győzött minden testi gyötrelmen!

Boldog Batthyány-Strattmann László hitvalló

Boldog Batthyány-Strattmann László nemcsak a beteg szemeket gyógyította, hanem arra is gondja volt, hogy a hit szemeit gyógyítsa, és nyitogassa azokat Isten titkaira.

Dr. Batthyány-Strattmann László 1870. október 28-án született Dunakilitiben. Korának különös alakja volt: hercegi rangúként polgári foglalkozást választott. Diplomás orvosként, klinikai sebészeti gyakorlata közben kórházépítésbe kezdett. 1902-ben Köpcsényben nyitotta meg Magyarország első korszerűen felszerelt huszonnégy ágyas vidéki kórházát, amelynek hamarosan akkora lett a forgalma, hogy a MÁV különvonatot indított a kis nyugat-magyarországi faluba. Receptjeit, a felírt szemüveget a gyógyszerészek és a látszerészek ingyen beváltották, hiszen László doktor minden hónap végén egy összegben rendezte a számlát. Vagyonának nagy részét a szegények gyógyítására áldozta.

Címerének jelmondata: Hűséggel és szeretettel. A trianoni békediktátum következtében Köpcsényt Ausztriához csatolták (mai neve: Kittsee), a szegények orvosa ekkor körmendi kastélyába költözött népes családjával. Mivel birtokainak nagy része a határokon túl rekedt, kórházépítésbe már nem kezdhetett, így kastélyában rendezte be új kórházát a szembetegek számára.

A gyakorlati szemészet művelője volt. Rendkívüli kezűgyességének köszönhetően kiváló műtőorvos hírében állt: napi nyolcvan-száz beteget látott el feleségével, aki egyben az asszisztense is volt. Műtéti technikája elismerést váltott ki szakmai körökben. Általános orvosi érdeklődése az egész tudományágat felölelte, szakmai kapcsolatai révén állandóan tudomása volt a szemészet legújabb eredményeiről. Kevés tudományos publikációja jelent meg, de működéséről tudtak az ország határain kívül is. Számos társaság tagjai sorába választotta, de ő ritkán látogatta üléseiket. Minden idejét a gyógyításnak szentelte.

A „szegények hercege”, dr. Batthyány-Strattmann László világosan látta a vidék köz- és egészségügyi elmaradottságát, ezért karitatív tevékenységével, a maga eszközeivel igyekezett segíteni a rászorulókon.

Feleségével, Coreth Mária Teréziával tizenegy gyermeket neveltek fel szeretetben és mély istenhitben. Szívesen volt gyermekei körében, akik rajongva szerették édesapjukat.

Élete utolsó évtizedeiben naponta imádkozta Szűz Mária kis zsolozsmáját, családjával együtt szentmisét hallgatott, este rózsafüzért imádkozott. 1916-ban feleségével, Ödön fiával és sógornőjével belépett a ferences harmadrendbe. Operáció előtt és alatt mindig imádkozott, és gondoskodott betegei lelki gondozásáról is.

A szegények orvosa volt: „orvos volt a hercegek között, és herceg az orvosok között”.

Sok szenvedés után, hatvanéves korában hunyt el 1931. január 22-én.

Már másfél évtizeddel a halála után elindították boldoggá avatási ügyét, amely a következő évtizedek politikai helyzete miatt hosszú időre megtorpant. A perújrafelvétel és az azt követő eljárás azonban eredményes volt: Batthyány-Strattmann Lászlót 2003. március 23-án II. János Pál pápa boldoggá avatta.

† Istenünk, te Boldog Batthyány-Strattmann László hitvallót csodálatos buzgósággal ajándékoztad meg, hogy a szegényeken és a betegeken segítsen, családja iránt pedig a hűséget és a szeretetet gyakorolja. Az ő közbenjárására add, hogy segítséget szenvedő testvéreinknek mi is segítségére legyünk, és életünk folyamán minden körülmények között állhatatosan szolgáljunk neked. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Forrás:

Diós István: Szentek élete

Magyar Kurir

semmelweis.museum.hu

2023. január 24. - Szalézi Szent Ferenc püspök és egyháztanító

Élettörténete olvasható: a 2023. év január 29-én

2023. január 25. - Szent Pál apostol megtérése

Élettörténete olvasható: a 2023. év január 25-én.

2023. január 26. - Szent Timóteus és Szent Titusz püspökök

Szent Timóteus élettörténete olvasható 2023. január 24-én.

Timóteus, Pál apostol munkatársa, a fogságban is vele volt. Pál rendkívül megbecsülte őt, több levélben szerepel, mint munkatárs vagy címzett. Pál képviselőként Tesszalonikába (1Tesz 3), Korintusba (1Kor 4,17; 16,10) és Filippibe (Fil 2,19–23) utazik Timóteus. A filippieknek arról is beszélt Pál, hogy mennyire ragaszkodik Timóteushoz, mivel Jézus ügyével törődik.

Titusz, a pogány származású keresztény kíséri Pált Barnabással együtt Jeruzsálembe (Gal 2,13). Pál annyira becsüli „testvérét”, Tituszt, hogy még utazási terveit is hozzá igazítja (2Kor 2,13). Később egy kényes ügyel kapcsolatban Korintusba megy **Titusz**, és jó hírekkel tér onnan vissza Pálhoz (2Kor 7). Tituszt a Szentírás buzgó misszionáriusnak ábrázolja, aki nemcsak Pál kéréseit teljesíti, hanem saját kezdeményezésre is cselekszik.

Szent Pál két tanítványának égi születésnapja ismeretlen. Béda Martirologiuma (735) Szent Timóteust január 24-re teszi, és Rómában a 13. században ezen a napon kezdték ünnepelni. Szent Titusz ünnepe csak 1854-ben jelenik meg a római naptárban, február 6-án. 1969-ben őt is áthelyezték Timóteus mellé, január 26-ra.

Szent Pál két hűséges tanítványához, munkatársához és barátjához szól három levél, amelyeket a népek apostola nekik küldött. A későbbi években mindketten közösségek elöljárói, presbiter-püspökök lettek, akik nagy tanítómesterük apostoli munkáját folytatták.

A fiatal görög, **Timóteus** személyiségében a legszebb vonás, hogy sohasem a saját személyét érvényesíti, hanem minden igyekezetével a szüntelenül tevékenykedő Pál útjából hárít el minden akadályt.

Amikor Efezus püspökeként nem kímélte egészségét, ezt a gondoskodó, atyai tanácsot kapta Páltól: „Ezentúl ne csak vizet igyál, hanem gyomrod és gyakori rosszulléted miatt egy kevés bort is” (1Tim 5,23). A halálra készülő Pál utolsó levelében így vall Timóteusról: „Te követtél a tanításban, életmódom és életcélom tekintetében, a türelemben, az üldöztetésekben és a szenvedésekben” (2Tim 3,10–11). És így kéri római börtöncellájából: „Gyere, siess mielőbb!... Köpenyemet Troászban hagytam, ha jössz, hozd magaddal. A könyveket is, főleg a pergamen tekercseket” (2Tim 4,9.13). A legenda tudni véli, hogy Timóteus még sok éven át az efezusi egyház élén állt, és egy napon a Diana-templom szolgálói a bacchász fölvonulások alkalmával agyonverték.

A nyugodt és megfontolt **Titusz** ugyancsak görög és nemes személyiség. Pál követeként békét tudott teremteni a viszálykodó korintusiak között. Azután Pál a krétaiak közé küldte, akikről egyik saját költőjük azt mondta, hogy „hazugok, gonosz bestiák és rest hasak”. Később állítólag Titusz alapította Dalmáciában a kereszténység első sejtjeit.

† Istenünk, ki Szent Timóteust és Szent Tituszt apostoli erényekkel ékesítetted, kérünk, kettőjük közbenjárására engedd, hogy igazul és jámboran éljünk ebben a világban, és ezáltal kiérdemeljük, hogy eljuthassunk az égi hazába!

2023. január 27. - Merici Szent Angéla szűz

Merici Szent Angéla 1474-ben a Garda-tó melletti Desenzanóban született egyszerű emberek gyermekeként. Már tíz éves korában elveszítette szüleit, ezért a szomszédos Salóban élő nagybátyja vette magához nővérével együtt. A két kislány elválaszthatatlanul ragaszkodott egymáshoz. Szívesen játszottak „kolostort”, és két „karban” imádkozták ilyenkor a zsoltárokat. Súlyos csapás volt Angéla számára nővérének váratlan halála. A gyerekes játékokat lassan fölváltották a komoly, a tökéletességre törekvést szolgáló gyakorlatok. Először, hogy remete lehessen, megszökött otthonról, de nagybátyja hazavitte. Akkor belépett Szent Ferenc harmadrendjébe, és azon volt, hogy az evangéliumi tanácsokat minél tökéletesebben valóra váltsa.

Amikor Angéla huszonkét éves lett, meghalt a nagybátyja, ő pedig visszatért Desenzanóba. Ott fölfigyelt arra, hogy a legtöbb gyermek iskolai és hitbeli képzés nélkül nő fel. Iskolakötelezettség nem volt még, de a szegény emberek meg sem tudták volna fizetni gyermekeik iskoláztatását. Maguk a szülők is többnyire teljesen tanulatlanok voltak, még a hit dolgaiban is.

Angéla néhány barátnőjével többször megvitatta ezt a helyzetet. Már akkor kitűnt, hogy Angélának határozott tehetsége van mások vezetésére és irányítására. Kiegészítette ezt kellemes megjelenése és megnyerő lénye. Barátnőivel hozzálátott, hogy a szomszédok apró lánykáit összegyűjtse és hittanra tanítsa. Ebből a tevékenységből olyan szemmel látható áldás fakadt, hogy Angéla meghívást kapott: menjen a közeli Bresciába, és ott is hozzon létre hasonló iskolát. Egy nemes házaspár szívesen befogadta. Vendéglátói révén megismerkedett a város jelentősebb családjaival, és egyre többen gyűltek köréje, hogy munkájában a segítségére legyenek. Angéla azonban nemcsak tanított. Szegényeket és betegeket látogatott, fölkereste a kézművesek műhelyeit. Működése nyomán sokan megtértek, és sikerült ősi ellenségeskedéseket is megszüntetnie. Látóköre egyre tágult. Kezdetben csak a szegény lányok hitoktatása volt a szándéka, de lassan a nők teljes nevelésére és formálására is kiterjedt figyelme. A kiteljesedett reneszánsz kora volt ez, amikor az emberek a kereszténység előtti antik világ ideáljai felé fordultak. A komoly értékek felszínre hozása mellett azonban egyre inkább lazultak az erkölcsök. Az erkölcsi megújulás érdekében szükségessé vált a családokkal, elsősorban az asszonyokkal és anyákkal való törődés. Angéla ebben ismerte föl saját működési területét.

Igen szeretett zárandoklatra járni. Időről időre fölkereste hazájának egy-egy szentélyét, és minden alkalommal a szellemi energiák új lendületét hozta magával. Életének egyik kiemelkedő eseménye volt a Szentföldre tett zárandoklat 1524-ben.

Útközben Kréta szigetén hirtelen elveszítette szeme világát. Erős lélekkel és mélységes összeszedettségben elvégezte a zarándoklatot. Hazatérőben pedig ugyanazon a helyen hirtelen visszanyerte látását.

Egy évvel később (1525 szeptember volt), ötvenévesen Rómába zarándokolt, hogy elnyerje a jubileumi búcsút. VII. Kelemen pápa magánkihallgatáson fogadta. Oly nagy hatással volt a pápára a Szent egyénisége, hogy Rómában akarta tartani. Angéla azonban érezte, hogy Bresciában még nagy feladat vár rá, és erről a pápát is meg tudta győzni. Hazaérkezése után háború tört ki: V. Károly császár serege bevonult Bresciába, csak négy év múlva állt annyira helyre a béke, hogy Angéla 12 segítőtársával munkához láthatott. Elgondolása szerint a lányok Isten és az Egyház szolgálatának szentelik magukat, de a világban maradnak, és rendi ruházat nélkül, koruk viseletében járva végzik munkájukat az iskolákban és a plébániákon. Elsősorban az egyszerű, szegény nép leányait nevelik, akikkel senki sem törődött akkoriban. 1535-ben huszonnyolc leány Istennek szentelte magát és csatlakozott Angéla művéhez. Ezzel a lépésükkel azonban annyira megelőzték korukat, hogy megértésre nem találhattak.

Az ősegyházban a diakonisszák jelentős szerepkört töltöttek be: a beteg nőket még meg is áldoztathatták. Az 5. század folyamán azonban eltűnt ez az intézmény, és egy évezreden keresztül az Istennek élő nők számára csak a szigorú klauzúrát (szerzetesházaknak a külső világtól elzárt része, célja a csend, a szerzetesi szellem és az erkölcsi tisztaság biztosítása és óvása) ismerték. VIII. Bonifác pápa 1298-ban kijelentette: „Ezen rendelkezésünkkel megparancsoljuk, hogy az összes apácák és közülük minden egyes személy, bármilyen rendbe tartoznak is, mostantól fogva állandó klauzúrában éljenek kolostoraikban”. Hogy Istennek szentelt nők a világban éljenek és rendszeres apostoli munkát végezzenek, sok egyházi méltóság szemében elképzelhetetlennek látszott. A Merici Angéla által kidolgozott szabályzatot a veronai püspök engedélyezte ugyan, és később a pápa is jóváhagyta, de ez a mozgási szabadság, sajnos nem sokáig tartott. Társasága, amelyet Szent Orsolya oltalma alá helyezett – később ezért nevezték őket orsolyitáknak –, eleinte még az alapítónő szellemében dolgozott tovább. De alig néhány évvel halála után klauzúra alá helyezték őket. 1566-ban a Szentszék elrendelte minden olyan női rend föloszlatását, amely nem klauzúrás és nem ünnepélyes fogadalmas. Az orsolyiták is kénytelenek voltak szerzetesruhát öltöni. A rend Angélának köszönhető előretörését azonban már nem lehetett teljesen visszafordítani. Az orsolyiták számára a klauzúra csak a közös ima szempontjából lett kötelező. Ez pedig már hatalmas újításnak számított az addigi gyakorlattal szemben.

Angéla 1540. január 27-én szentség hírében halt meg Bresciában. Sírja hamarosan zarándokhely lett, Borromei Károly bíboros sokat fáradozott boldoggá avatása érdekében. Angélát több, mint 250 évvel a halála után avatták szentté, és még később, 1861-ben terjesztették ki ünnepét az egész egyházra. Alapos oka volt ennek: elgondolásai túlságosan modernek voltak. Abban a korban, amikor a rendi szabályzatok megmerevedtek és megváltoztathatatlanoknak látszottak, Angéla arra biztatta segítőtársait, hogy „alkalmazkodjanak mindig az adott korhoz, még akkor is, ha ehhez a szabályok megváltoztatása szükséges”. Azokban az időkben, amikor a nevelés szinte embertelenül szigorú volt, Angéla ezt írta lelki lányainak:

„Könyörögve kérek titeket, arra törekedjétek, hogy lányaitokat szeretettel kapcsoljátok magatokhoz, szelíd és jóságos kézzel vezessétek őket, ne parancsolgatva vagy szigorúsággal. Ez más szóval azt jelenti, hogy fölszabadítjuk a lelkeket, ha a gyengékbe és bátortalanokba bátorságot öntünk, szeretettel intjük őket, mindenkinek példánkkal prédikálunk, és hirdetjük nekik azt a nagy örömet, amely ott fenn készen vár rájuk.” Merici Szent Angéla ünnepét 1861-ben vették föl a római naptárba, május 31-re. Amikor a Boldogságos Szűz királynői méltóságának ünnepét erre a napra tették (1955), Angélat áthelyezték június 1-re, majd 1969-ben halála napjára, január 27-re.

Hogy a gyermekekhez forduljon, és életét a keresztény pedagógiának szentelje, arra egy látomás adott alkalmat, amelyben 1506-ban részesült. Ezt a látomást a deszenanói templommennyezetének freskója örökítette meg számunkra. Szülőföldjének tavánál egy helyet látott, melyről egy létra emelkedett egészen az égig. E létrán angyalok és leányok jártak föl és alá. Angéla ebből arra következtetett, hogy neki olyan művet kell létrehoznia, amely ehhez a létrához hasonlít.

Nagy beleérző képességével Angéla nemcsak a fiatalokhoz talált utat, szentséget sugárzó egyénisége nagy hatással volt a felnőttekre is.

Egy példa: Két patrícus elkeseredett ellenségeskedésben élt Bresciában. A herceg és a püspök hiába fáradozott kibékítésükön. Angéla viszont alig szólt hozzájuk pár szót a feszületre mutatva, elszállt minden gyűlöletük, átölelték egymást, és hűséges barátokká váltak.

† Kérünk, Istenünk, Szent Angéla szűz szüntelenül ajánljon minket irgalmadba, hogy az ő szeretetének és okosságának nyomdokain haladva megőrizhessük és megvallhassuk tanításodat!

2023. január 28. - Aquinói Szent Tamás áldozópap és egyháztanító

Élettörténete olvasható 2022. március 7-én.

2023. január 31. - Bosco Szent János áldozópap

Élettörténete olvasható: 2022. január 31-én.